

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Галузь знань	12 / F «Інформаційні технології»
Спеціальність	122 / F3 «Комп'ютерні науки»; F6 «Інформаційні системи і технології»
Освітньо-професійна програма	«Інформаційно-комп'ютерні технології»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	1
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Гаврилюк Тетяна Вікторівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/gavrylyuk-tetyana-viktorivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: TVGavrilyuk@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність знань про природу Всесвіту, пізнання і його можливості

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	4	120	28	28	64	Екзамен

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Філософія» є обов'язковою компонентою навчального плану. Вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти стати всебічно підготовленим фахівцем, який уміє широко і глибоко мислити, порушувати світоглядні питання та знаходити самостійно на них відповіді, критично аналізувати та легко орієнтуватися в швидко змінюваних подіях сьогодення. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування наукового розуміння філософії як квінтесенції духовної культури людства, здатності самостійно аналізувати світоглядний досвід світового та українського філософського пошуку. Завданнями навчальної дисципліни «Філософія» є: осмислення предмету філософії, її місця в системі вищої освіти та статусу в системі сучасної науки; розкриття ролі і значення філософії в загальному розвитку людства; набуття навичок аналізу основних концептуальних ідей філософської науки і «вічних проблем» філософії; засвоєння основних понять, принципів, законів, категорій і функцій філософії; набуття теоретичних уявлень про різноманіття форм людського досвіду та знання, природу мислення, співвідношення істини
------------------------	---

	та заблудження, знання та віри; розуміння співвідношення біологічного та соціального в людині, відношення людини до природи, діалектики формування особистості, її свободи та відповідальності; вміння творчо інтерпретувати явища сучасного світу, який постійно змінюється, застосовувати набуті філософські знання та принципи правильного мислення в реалізації особистісних позицій; розкриття гуманістичної функції філософії у процесі розвитку демократичних засад життя суспільства.
Результати навчання	Здобувач повинен знати: • сутність філософії, її структуру та функції; • історичні типи світогляду; • історію розвитку філософської думки, у тому числі і в Україні; • особливості сучасної світової філософії; • рівні та форми виявлення буття, зокрема, людські виміри проблеми буття; • походження та сутність, структуру і функції свідомості; • види, рівні та форми пізнання, їх особливості; • діалектику пізнання та проблеми істини; • проблеми філософської антропології; • проблеми соціальної філософії. Здобувач повинен вміти: • орієнтуватись в загальних філософських концепціях і напрямках; • самостійно аналізувати світоглядні проблеми сучасності; • застосовувати діалектичні принципи взаємозв'язку явищ і процесів природного і соціального світу; • практично застосовувати методи і форми наукового пізнання; • розуміти сутність внутрішнього світу людини та розглядати її в окресленнях свободи, пошуку та утвердження життєвих сенсів.
Професійні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань. ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. СК3. Здатність до логічного мислення, побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень, проектування, розроблення й аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності, розв'язності та нерозв'язності алгоритмічних проблем для адекватного моделювання предметних областей і створення програмних та інформаційних систем. СК6. Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики.

Програмні результати навчання	ПР 18. Вміти враховувати соціальні, політичні, правові та економічні аспекти, під час розробки стартап-проектів та формування інноваційних технічних рішень.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Історія філософії Тема 1. Філософія як специфічний тип знання та світогляд Тема 2. Стародавня, середньовічна та епохи Відродження філософії Тема 3. Філософія Нового часу та доби Просвітництва Тема 4. Німецька класична філософія та марксизм Тема 5. Традиції та особливості розвитку філософської думки в Україні Тема 6. Сучасна світова філософія та її основні напрями Змістовий модуль 2. Філософія буття та пізнання Тема 7. Онтологія Тема 8. Гносеологія Тема 9. Проблема людини в філософії Тема 10. Філософський аналіз науки Тема 11. Зміст і форми філософського вчення про розвиток Тема 12. Філософське вчення про свідомість Тема 13. Предмет соціальної філософії. Філософський аналіз суспільства Тема 14. Соціально-економічна сфера суспільства
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОО є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОО, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО та Положення про академічну доброчесність у НАСОО у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку

проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баумейстер А. Біля джерел мислення і буття: вибрані філософські етюди / Андрій Баумейстер. Київ : Дух і літера, 2012. 473 с.
2. Баумейстер А. Буття і благо: монографія / Андрій Баумейстер. Вінниця: Т.П. Барановська, 2014. 417 с.
3. Бурдье П. Практичний глузд / П'єр Бурдье; переклад з французької Оксани Йосипенко, Сергія Йосипенка, Андрія Дондюка; за ред. Сергія Йосипенка. Київ: Український центр духовної культури, 2003. 528 с.
4. Гаврилюк Т. В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності: 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 122 «Комп'ютерні науки», 281 «Публічне управління та адміністрування». Київ: НАСОА, 2022. 98 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/6849/1/%d0%a4%d1%96%d0%bb%d0%be%d1%81%d0%be%d1%84%d1%96%d1%8f%20%d0%be%d0%bf%d0%be%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%b9%20%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%81%d0%bf%d0%b5%d0%ba%d1%82_2022.pdf
5. Гаврилюк Т.В. Матеріальне становище населення у воєнний час. *Габітус*. 2022. Вип. 40. 35 – 39. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2022/40-2022/5.pdf>
6. Гаврилюк Т.В. Рецепції ідей авраамістичних релігій у сучасних процесах. Безпека, релігія, церква в сучасному суспільстві. Монографія. Вінниця 2021. Видавництво ФОП Кушнір Ю.В. 2021. 352. URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5650/%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B0%2C%20%D0%A0%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B3%D1%96%D1%8F%2C%20%D0%A6%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B2%D0%B0%20%D0%B2%20%D1%81%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83%20%D1%81%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D1%96%20%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf?sequence=1&isAllowed=y.pdf>
7. Гільдебранд Д. Що таке філософія? Львів: Колесо, 2008. с.
8. Гринів О. Історія української філософії / Олег Гринів. Львів : Тріада плюс, 2015. 364 с.
9. Гуссерль Е. Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія. Вступ до феноменологічної філософії. Філософська думка. 2002. № 3. С. 134-149. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://shron1.chtyvo.org.ua/Husserl_Edmund/Kryza_ye_vropeiskyykh_nauk.pdf
10. Кримський С. Запити філософських смислів. К.: Вид. ПАРАПАН, 2003. 240 с.
11. Кримський С. Під сигнатурою Софії. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 367 с.
12. Сковорода Г. Розмова про істинне щастя. Харків : Прапор, 2002. 270 с.
13. Філософія: навч. посіб / Ю.М. Вільчинський, Л.В. Северин-Мрачковська, О.Б. Гавєвська та ін. – Київ: КНЕУ, 2019. – 368 с.
14. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440

с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Філософія» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Поточний контроль	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	- написання есе	Від 1 до 3 балів
	- усне опитування, участь у навчальній дискусії	2 бали
Модульний контроль	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен		Оцінка	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
Добре	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною

Добре	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
Задовільно	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незадовільно	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін. Протокол № 1 від 28.09.2025 р.